

LIGJ
Nr. 27/2022

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET KËSHILLIT TË
MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË REPUBLIKËS
SË KOSOVËS, PËR NDIHMË TË NDËRSJELLË JURIDIKE NË ÇËSHTJET CIVILE
DHE TREGTARE**

Në mbështetje të neneve 78, 81, pika 1; 83, pika 1 dhe 121, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Republikës së Kosovës për ndihmë të ndërsjellë juridike në çështjet civile dhe tregtare, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji dhe është pjesë përbërëse e tij.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 17.3.2022.

Shpallur me dekretin nr. 13534, datë 7.4.2022, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Ilir Meta.

MARRËVESHJE

**NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE
QEVERISË SË REPUBLIKËS SË KOSOVËS,
PËR NDIHMË TË NDËRSJELLË JURIDIKE NË ÇËSHTJET CIVILE DHE TREGTARE**

Këshilli i Ministrave i Republikës së Shqipërisë dhe qeveria e Republikës së Kosovës, në vijim të referuara si “Palët”;

duke njohur aspiratën e tyre për të zgjeruar bashkëpunimin juridik edhe në çështjet civile dhe tregtare;

duke marrë në konsideratë qëllimin e realizimit më efikas të të drejtave dhe interesave të ligjshëm të të dy shteteve dhe shtetasve të tyre;

duke synuar forcimin e marrëdhënieve dypalëshe dhe zgjerimin e bashkëpunimit ndërmjet dy shteteve,

kanë rënë dakord me sa vijon:

KAPITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

1. Palët, në bazë të kërkesës, i ofrojnë njëra-tjetrës ndihmë juridike, në shkallën më të gjerë nën kushtet dhe mënyrat e përcaktuara me këtë marrëveshje.

2. Kjo marrëveshje zbatohet për çështjet civile dhe tregtare, që përfshijnë procedurat lidhur me gjendjen civile, çështjet familjare, marrëdhëniet e punës, çështjet e pronësisë, trashëgiminë dhe marrëdhëniet e tjera civile ose tregtare të personave fizikë dhe juridikë, përveç rasteve të përjashtuara shprehimisht me këtë marrëveshje.

3. Ndhimën juridike e ofrojnë organet gjyqësore dhe organet e tjera të palëve, të cilat sipas legjislacionit në fuqi në shtetin e tyre janë kompetente të vendosin për çështjet e përcaktuara në paragrafin 2 të këtij neni.

Neni 2

Parimet

1. Shtetasit e njëres palë në territorin e palës tjetër gëzojnë mbrojtje të njëjtë juridike të të drejtave për të cilat zbatohet kjo marrëveshje me shtetasit e palës tjetër.

2. Shtetasit e njëres palë në territorin e palës tjetër kanë qasje të lirë pranë gjykatave dhe organeve të tjera. Ata mund t'i mbrojnë të drejtat dhe interesat e tyre të ligjshëm, të parashtrojnë kërkesa dhe të ndërmarrin veprime para këtyre organeve në kushte të njëjta me shtetasit e palës tjetër.

3. Shtetasit e njëres palë në territorin e palës tjetër kanë të drejtën e ndihmës juridike falas dhe të përjashtimit nga pagesa e shpenzimeve gjyqësore në procedurat për të cilat zbatohet kjo marrëveshje sikurse shtetasit e palës tjetër.

4. Dispozitat e përcaktuara në paragrafët 1 dhe 2, të këtij neni, zbatohen njëllor edhe te personat juridikë të themeluar në përputhje me legjislacionin e palës në territorin e së cilës ndodhet selia e tyre.

Neni 3

Format e bashkëpunimit

1. Në bazë të kësaj marrëveshjeje bashkëpunimi sigurohet në format e mëposhtme:

i. ndihmës së ndërsjellë juridike, si: dorëzimi i letërthirrjeve dhe dokumenteve të tjera gjyqësore dhe jashtëgjyqësore, marrja e dëshmisë nga palët dhe dëshmitarët, marrja e mendimeve të ekspertëve, ofrimi i informacioneve lidhur me dispozitat ligjore të brendshme;

ii. njohjes dhe ekzekutimit të vendimeve gjyqësore dhe të arbitrazhit;

iii. çdo lloji tjetër të ndihmës që nuk është në kundërshtim me legjislacionin e palës së kërkuar.

2. Kërkesat për ndihmë të ndërsjellë juridike përfshijnë letërkërkesat sipas legjislacionit të brendshëm të Republikës së Shqipërisë dhe lutjet, dhe letërporosi sipas legjislacionit të brendshëm të Republikës së Kosovës, brenda fushës së bashkëpunimit të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 4

Gjuha dhe kanalet e komunikimit

1. Kërkesat për ndihmë juridike dërgohen nga organet gjyqësore përmes autoriteteve qendrore të palëve.
2. Autoriteti qendror për Republikën e Shqipërisë është Ministria e Drejtësisë dhe autoriteti qendror për Republikën e Kosovës është Ministria e Drejtësisë.
3. Paragrafi 1 i këtij neni nuk e përjashton mundësinë e komunikimit përmes kanaleve diplomatike nëse ka arsye, si dhe komunikimin e drejtpërdrejtë në mes të organeve gjyqësore.
4. Komunikimi elektronik lejohet me kusht që pala kërkuuese garanton dërgimin e kërkesës në origjinal.
5. Kërkesa për ndihmë juridike dhe dokumentet shoqëruese dorëzohen në gjuhën e palës kërkuuese.
6. Përgjigjet në kërkesat për ndihmë juridike dorëzohen në gjuhën e palës së kërkuar.

KAPITULLI II NDIHMË E NDËRSJELLË JURIDIKE

Neni 5

Përmbajta e kërkesës për ndihmë të ndërsjellë juridike

1. Kërkesa për ndihmë juridike, dorëzohet me shkrim dhe për aq sa është e mundur përmban:
 - i. emërtimin e organit të palës kërkuuese;
 - ii. emërtimin e organit tek i cili dërgohet kërkesa, nëse është i njohur;
 - iii. të dhënat e palës si: emrin dhe mbiemrin, adresën ose vendqëndrimin e përhershëm/përkohshëm, profesionin, shtetësinë dhe cilësinë e tij në procedurë;
 - iv. në rast se pala është person juridik emrin e kompanisë dhe adresën e selisë;
 - v. nëse palët kanë përfaqësues emrin, mbiemrin dhe adresën e tyre;
 - vi. numrin e regjistrimit dhe përshkrimin e çështjes për të cilën kërkohet ndihma juridike;
 - vii. objektin e letërporosisë, natyra e dokumentit i cili do të dorëzohet; provat të cilat duhet të merren apo veprime të tjera gjyqësore të cilat duhet të ndërmerren dhe sipas rastit pyetjet që duhet t'i parashtrihen personit që kërkohet të merret në pyetje.
2. Kërkesa dhe dokumentet shoqëruese duhet të dërgohen në origjinal apo kopje të njësuara me origjinalin.
3. Pala e kërkuar mund të kërkojë shpjegime dhe dokumente shtesë që janë të nevojshme për përmbushjen e kërkesës.

Neni 6

Refuzimi i ndihmës juridike

1. Pala e kërkuar mund të refuzojë ndihmën juridike nëse konsiderohen që nuk plotësohen kushtet për dhënien e ndihmës juridike të parashikuara në këtë marrëveshje.
2. Pala e kërkuar mund ta refuzojë dhënien e ndihmës juridike edhe në rast se konsideron se plotësimi i saj cenon sovranitetin ose sigurinë e saj, ose vjen në kundërshtim me rendin e saj publik.
3. Pala e kërkuar njofton palën kërkuuese për arsyet e refuzimit të ndihmës juridike.

Neni 7

Veprimi lidhur me kërkesën

1. Nëse gjykata ose organi tjetër i treguar në kërkesë konstaton se nuk është kompetent për të vepruar, atëherë me nismën e tij ia përcjell atë gjykatës ose organit tjetër që është kompetent për të ekzekutuar atë që është brenda territorit të palës së kërkuar.

2. Pala e kërkuar njofton palën kërkuuese për përmbushjen ose mospërmbushjen e kërkesës. Në rast të mospërmbushjes, ajo tregon arsyet e mospërmbushjes dhe përcjell të gjitha dokumentet e dorëzuara tek autoriteti kërkuës.

Neni 8

Ekzekutimi i kërkesave

1. Kërkesat ekzekutohen në përputhje me legjislacionin në fuqi të palës së kërkuar.

2. Përjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, kërkesat mund të ekzekutohen në mënyrën e kërkuar nga pala kërkuuese, nëse kjo nuk është në kundërshtim me ligjin e palës së kërkuar apo nëse kjo nuk paraqet vështirësi praktike. Nëse pala kërkuuese kërkon që dëshmitarët apo ekspertët të dëshmojnë nën betim, betimi kryhet në përputhje me legjislacionin e palës së kërkuar.

3. Autoritet gjyqësorë ekzekutojnë kërkesat për ndihmë të ndërsjellë juridike pa vonesë dhe zbatojnë masa të njëjta detyruese, në përputhje me legjislacionin e brendshëm, njëjloj siç veprojnë për zbatimin e urdhrave të lëshuar nga autoritetet e vendit të tij ose kërkesat e bëra nga palët në procedurat e brendshme.

4. Autoriteti kërkuës, në bazë të kërkesës së parashtruar informohet në kohën e duhur mbi datën dhe vendin e ekzekutimit të kërkesës në mënyrë që palëve të interesuara t'iu mundësohet pjesëmarrja.

5. Autoriteti qendror i palës së kërkuar mund të lejojë gjatë ekzekutimit të kërkesës pjesëmarrjen e personave të treguar nga pala kërkuuese.

Neni 9

Letërporosia

1. Secila palë, sipas kushteve të parashikuara në këtë kapitull, mund t'i përcjellë autoriteteve kompetente gjyqësore të palës tjetër letërporosi, me qëllim sigurimin e provave, si: marrjen e dëshmive apo deklaratave nga dëshmitarët ose ekspertët, përcjelljen e dokumenteve ose të provave të tjera të siguruara. Letërporosia nuk përdoret për të siguruar prova, të cilat nuk do të përdoren në procedurë gjyqësore.

2. Kur kërkohet marrja në pyetje e një personi, ai mund të refuzojë të japë dëshminë, nëse ai përfiton nga e drejta për të mos dëshmuar apo nëse ai ka detyrimin për të mosdëshmuar:

i. në bazë të ligjit të palës së kërkuar; apo

ii. në bazë të ligjit të palës kërkuuese, me kusht që ky privilegj apo detyrim të jetë përmendur në letërporosi apo në ndonjë mënyrë tjetër t'i jetë konfirmuar autoritetit të palës së kërkuar nga pala kërkuuese.

3. Zyrtarët diplomatikë apo konsullorë të njëres palë, në territorin e palës tjetër, mund të marrin deklaratë nga një person, të nevojshme në procedurën e filluar në gjykatën e shtetit, të cilin ata e përfaqësojnë, me kusht që personi në fjalë të ketë vetëm shtetësinë e shtetit dërgues të zyrtarit diplomatik apo konsullor. Deklarata sipas këtij paragrafi nuk mund të merret duke detyruar shtetasin e shtetit që ai përfaqëson. Marrja e deklaratës mund të realizohet vetëm në hapësirat e përfaqësisë diplomatike apo konsullore.

Neni 10

Dorëzimi i dokumenteve dhe letërthirrjeve

1. Dorëzimi i dokumenteve dhe letërthirrjeve dëshmohet me vërtetim për dorëzim, i cili përpilohet sipas dispozitave të palës së kërkuar. Në vërtetim duhet të jenë të shënuar vendi dhe data e pranimit, si dhe emri, mbiemri dhe nënshkrimi i pranuesit. Nëse dokumenti nuk është dorëzuar, në vërtetimin për dorëzim duhet të paraqiten arsyet e mosdorëzimit të tij.

2. Nëse personi tek i cili duhet të kryhet dorëzimi nuk mund të gjendet në adresën e shënuar në kërkesë, pala e kërkuar, me kërkesën e palës kërkuuese, ndërmerret të gjitha veprimet e nevojshme për përcaktimin e adresës së saktë.

3. Kjo marrëveshje nuk ndërhyt në:

i. të drejtën e palëve për t'iu dorëzuar dokumentet shtetasve të tyre përmes zyrtarëve diplomatiko-konsullorë, pa i zbatuar masat detyruese;

ii. mundësinë që autoritetet gjyqësore të palës të dorëzojnë letërthirrje dhe dokumente të tjera gjyqësore te personat që ndodhen në territorin e palës tjetër, përmes autoriteteve gjyqësore të asaj pale.

Neni 11

Shpenzimet për dhënien e ndihmës juridike

1. Secila palë mbulon shpenzimet për dhënien e ndihmës juridike që janë bërë në territorin e saj, përveç rasteve kur kjo marrëveshje parashikon ndryshe.

2. Palët nuk kërkojnë kompensim të shpenzimeve për veprimet e kryera, për dhënien e ndihmës juridike, përveç shpenzimeve për pjesëmarrjen e ekspertëve dhe për përgatitjen e ekspertizës. Nëse shpenzimet e ekspertizës i mbulon një palë në procedurë, ekspertiza mund të kushtëzohet me parapagimin e shpenzimeve të gjykata e kërkuar.

3. Dëshmitari ose eksperti i paraqitur para organeve gjyqësore të palës kërkuuese kompensohet nga kjo palë në përputhje me legjislacionin e saj. Në aktin e thirrjes së tij tregohet se cilat shpenzime i kompensohen atij. Me kërkesë të tij këto shpenzime i parapagohen.

Neni 12

Ndihma në gjetjen e personave

1. Palët i ofrojnë ndihmë njëra-tjetrës në përcaktimin e adresave të personave, të cilët gjenden në territorin e tyre, nëse kjo nevojitet për realizimin e të drejtave të tyre në procedurën para organeve të tyre kompetente dhe nëse për këtë qëllim jepen të dhëna përkatëse.

2. Kërkesa, sipas paragrafit 1 të këtij neni, dërgohet tek organi i palës tjetër në përputhje me nenin 4 të kësaj marrëveshjeje.

Neni 13

Shkëmbimi i informacionit mbi legjislacionin

Palët me kërkesë shkëmbejnë tekstin e legjislacionit të tyre të brendshëm, si dhe çdo informacion për çështje të posaçme juridike, nëse kjo është e nevojshme në lidhje me procedurat që janë objekt i kësaj marrëveshjeje.

Neni 14

Përjashtimi nga detyrimi për legalizim të dokumenteve

1. Dokumentet zyrtare të lëshuara nga gjykata, personat e autorizuar ose organe të tjera kompetente të njëres palë, brenda fushëveprimit të kësaj marrëveshjeje, të cilat janë të vërtetuara me nënshkrim dhe vulë zyrtare, nuk është e nevojshme të vërtetohen më tej për përdorim para organeve të palës tjetër.

2. Nuk është i nevojshëm legalizimi i dokumenteve private brenda fushëveprimit të kësaj marrëveshjeje, të cilat janë të vërtetuara paraprakisht nga gjykata, personi i autorizuar, ose organi tjetër kompetent i Palës.

3. Rregullat e këtij neni zbatohen edhe për kopjet e dokumenteve zyrtare dhe private brenda fushëveprimit të kësaj marrëveshjeje, të cilat i ka vërtetuar gjykata, personi i autorizuar, ose organi tjetër kompetent.

Neni 15

Fuqia provuese e dokumenteve zyrtare

Dokumentet zyrtare të lëshuara nga organet kompetente të njëres palë kanë fuqi të njëjtë provuese para organeve të palës tjetër.

KAPITULLI III

NJOHJA DHE EKZEKUTIMI I VENDIMEVE GJYQËSORE DHE TË ARBITRAZHIT

Neni 16

Fusha e zbatimit

1. Kjo marrëveshje zbatohet për vendimet e lëshuara nga gjykatat e palëve në çështjet civile dhe tregtare.

2. Kjo marrëveshje nuk zbatohet në:

- i. çështjet që lidhen me falimentimin ose likuidimin e shoqërive tregtare;
- ii. çështjet për sigurimin social;
- iii. vendimet për pagesë të detyrimeve doganore, taksave, si dhe dënimet për kundërvajtjet administrative që lidhen me to.

Neni 17

Kushtet ligjore

1. Vendimi gjyqësor i njëres palë të njihet dhe të ekzekutohet në palën tjetër nëse:

- i. është shpallur nga gjykata e cila sipas legjislacionit të saj të brendshëm ka juridiksion dhe kompetencë për të vendosur; dhe
- ii. në qoftë se nuk është më objekt i mjeteve të ankimimit dhe është i ekzekutueshëm në shtetin e origjinës.

Neni 18

Refuzimi

1. Njohja dhe ekzekutimi i vendimit gjyqësor refuzohet në rastet e mëposhtme:

- i. nëse njohja dhe ekzekutimi i vendimit është në kundërshtim të hapur me rendin publik të palës së kërkuar; ose

ii. nëse vendimi është dhënë në mungesë të një prej palëve në procedurë, e cila nuk ka marrë njoftim për procedurën gjyqësore apo nuk ka pasur mundësi të ushtrojë të drejtën e mbrojtjes në përputhje me legjislacionin e brendshëm. Ky rregull nuk zbatohet nëse Pala nuk e ka ankimuar vendimin për këtë shkak edhe pse ka pasur mundësi për një gjë të tillë; ose

iii. nëse midis të njëjtave palë në procedurë, me të njëjtin objekt, kanë filluar procedura që:

- a) janë në proces pranë një gjykate të palës së kërkuar dhe kjo procedurë ka filluar e para; ose
- b) që kanë përfunduar me një vendim të një gjykate të palës së kërkuar; ose
- c) që kanë përfunduar me një vendim të një gjykate të një shteti të tretë, i cili ka të drejtën e njohjes dhe ekzekutimit të vendimit në bazë të legjislacionit të palës së kërkuar.

Neni 19

Dokumentet e kërkuara

1. Organi gjyqësor ose subjekti i interesuar që kërkon njohjen dhe ekzekutimin e vendimit duhet të paraqesë:

- i. një kopje të plotë të tekstit të vendimit të vërtetuar;
- ii. nëse vendimi është marrë në mungesë: origjinalin apo kopje të vërtetuara të dokumenteve të nevojshme që provojnë se pala është njoftuar në mënyrë të rregullt;
- iii. të gjitha dokumentet e nevojshme që vërtetojnë se vendimi nuk është më objekt i mjeteve të zakonshme të ankimimit dhe është i ekzekutueshëm në shtetin e origjinës.

2. Dokumentet e paraqitura në procedurën e njohjes dhe ekzekutimit të vendimit nuk i nënshtrohen kërkesave për legalizim apo formaliteteve të tjera.

Neni 20

Procedura për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve gjyqësore

1. Njohja dhe ekzekutimi i vendimeve gjyqësore bëhet në përputhje me legjislacionin e brendshëm të palës së kërkuar.

2. Gjykata nuk e shqyrton çështjen në themel, por vetëm kontrollon nëse vendimi gjyqësor, njohja dhe ekzekutimi i të cilit kërkohet, nuk përmban dispozita që parashihen sipas nenit 18 të kësaj marrëveshjeje.

3. Vendimi gjyqësor do të njihet dhe ekzekutohet pjesërisht nëse kërkohet njohja dhe ekzekutimi i pjesshëm, ose nëse vetëm një pjesë e atij vendimi plotëson kushtet për njohje dhe ekzekutim, sipas nenit 17 të kësaj marrëveshjeje.

Neni 21

Procedura për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve të arbitrazhit

Njohja dhe ekzekutimi i vendimeve të arbitrazhit të njëres nga palët do të bëhet në palën tjetër, në përputhje me legjislacionin e saj të brendshëm.

KAPITULLI IV DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 22

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Çdo mosmarrëveshje që mund të lindë ndërmjet palëve, lidhur me interpretimin dhe zbatimin e dispozitave të kësaj marrëveshje, zgjidhet nëpërmjet rrugëve diplomatike ose nëpërmjet komunikimit të drejtpërdrejtë ndërmjet autoriteteve qendrore të palëve, në përputhje me legjislacionin e brendshëm të tyre.

Neni 23

Dispozitat përfundimtare

1. Kjo marrëveshje i nënshtrohet ratifikimit në përputhje me procedurat ligjore të palëve dhe do të hyjë në fuqi 30 ditë pas njoftimit të fundit, përmes kanaleve diplomatike të palëve, se procedurat e brendshme për hyrjen në fuqi të kësaj marrëveshje janë përfunduar.

2. Marrëveshja lidhet për një afat kohor të pacaktuar dhe përfundon 6 muaj pasi njëra nga palët njofton palën tjetër për përfundimin e saj.

3. Secila prej palëve mund të kërkojë denoncimin e marrëveshjes, në çdo kohë, duke i dërguar njoftim me shkrim palës tjetër nëpërmjet kanaleve diplomatike. Denoncimi i kësaj marrëveshjeje hyn në fuqi 6 muaj pas marrjes së këtij njoftimi.

Në dëshmi të kësaj të nënshkruarit, rregullisht të autorizuar, kanë nënshkruar këtë Marrëveshje.
Bërë në Elbasan, më 26 nëntor 2021, në gjuhën shqipe.

PËR KËSHILLIN E MINISTRAVE TË
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Ulsi Manja

PËR QEVERINË E REPUBLIKËS SË
KOSOVËS

Albulena Haxhiu